

РЪДИАРД КИПЛИНГ ЛИСПЕТ

Превод от английски: Надежда Розова, 2017

chitanka.info

*Нима отхвърляш Любовта!
Какви са тези богове, кажи ми?
Един в Трима и Трима в Един?
Не! При своите Спасители
отивам —
ще ми дадат навярно по-добра
утеха
от Духа, Оцеца и студения Му
Син.*

*„Вероиз
менник“*

Тя беше дъщеря на планинеца Сону и на жена му Джадех. Една година реколтата им от царевица се провали, а две мечки пренощуваха в маковата им нива точно над долината на река Сутледж, откъм Котгарх, затова на следващата година двамата приеха християнството и занесоха бебето си в мисията да бъде покръстено. Капеланът я кръсти Елизабет, което планинците произнасят на пахари „Лиспет“.

После холера връхлетя долината Котгарх и отнесе Сону и Джадех, а Лиспет стана наполовина прислужница, наполовина компаньонка на съпругата на капелана. Това беше след господството на моравските мисионери в този край, ала преди Котгарх да забрави напълно званието си „господар на северните планини“.

Не знам дали християнството усъвършенства Лиспет, или боговете на нейния народ тъй или иначе я бяха обдали много, ала тя порасна и стана прелестна. А когато планинско момиче стане прелестно, си струва да пропътуваш петдесет мили по лош път, за да я зърнеш. Лиспет имаше класическо лице, от онези, които често рисуват, но рядко виждаш. Беше с твърде светла кожа за момиче от този народ и много висока. Освен това имаше великолепни очи и ако не носеше отвратителните пъстри басмени дрехи, тъй любими на мисионерите, човек би я помислил за римската Диана, излязла на лов, срещне ли я неочаквано в планината.

Лиспет прие християнството охотно и не се отказа от него, когато стана жена, както правят някои планински момичета. Земяците ѝ я мразеха, задето е станала мемсахиб и се къпе всеки ден, така говореха, а съпругата на капелана не знаеше как да се държи с нея. Някак не върви да караш достолепна богиня, висока пет фута и десет инча, да мие съдове. Затова Лиспет играеше с децата на капелана, посещаваше неделното училище, прочете всички книги в къщата и ставаше все по-красива, като принцеса от приказките. Съпругата на капелана каза, че момичето трябва да започне работа в Шимла като медицинска сестра или нещо друго „по-изискано“. Лиспет обаче не искаше да заминава да работи. Беше много щастлива, където си беше.

Когато в Котгарх пристигаха пътешественици — а такива навремето нямаше много, — Лиспет се заключваше в стаята си от страх да не я отведат в Шимла или някъде другаде в непознатия свят.

Един ден, няколко месеца след като навърши седемнайсет, Лиспет излезе на разходка. Не правеше като английските дами — миля и половина пеша, а после обратно на кон. По време на своите бродения тя изминаваше двайсет-трийсет мили, сновейки между Котгарх и Наркунда. Този път се върна чак по здрач и се спусна по стръмната пътека към Котгарх с тежък товар на ръце. Съпругата на капелана дремеше в дневната, когато Лиспет влезе задъхана и изтощена от товара си. Положи го на дивана и каза простичко:

— Това е съпругът ми. Намерих го на пътя за Баги. Пострадал е. Ще се погрижим за него, а когато се оправи, твоят съпруг ще ме ожени за него.

Лиспет за пръв път заговаряше за брак и съпругата на капелана изпищя ужасено. Обаче най-напред се налагаше да обърне внимание на мъжа на дивана. Беше млад англичанин с дълбока назъбена рана на черепа. Лиспет каза, че го намерила на склона и го донесла у дома. Дишането на мъжа беше неравно и той беше почти в несвят.

Капеланът, който разбираше едно-друго от медицина, превърза раната му, а Лиспет чакаше пред вратата, ако се наложи да помага. Обясни на капелана, че това е мъжът, за когото ще се омъжи, а той и съпругата му я сгълчаха строго за неуместното ѝ поведение. Лиспет слушаше мълчаливо, после просто потвърди намерението си. Голяма доза християнство е нужна, за да заличи дивашките източни инстинкти като влюбването от пръв поглед. След като намери мъжа, достоен за

преклонението ѝ, не виждаше защо трябва да пази избора си в тайна. Не възнамеряваше да допусне и да я отпратят. Щеше да се грижи за този англичанин, докато не се възстанови достатъчно, за да се ожени за нея. Такъв беше скромният ѝ план.

В продължение на две седмици англичанинът имаше лека треса и възпаление, но после се пооправи и благодари на капелана, на съпругата му и на Лиспет — най-вече на Лиспет — за нейната добрина. Пътешествал на изток, така им каза — никой още не говореше за запалени туристи в онези дни, когато компания „Източно параходство“ беше млада и мъничка, — и пристигаше от Дехра Дун, за да събира растения и пеперуди по склоновете на Шимла. Затова никой в града не знаеше нищо за него. Допускаше, че е паднал от канарата, докато е оглеждал папрат, поникнала от загнил дървесен ствол, и че носачите му явно са откъснали багажа му и са офейкали. Смяташе да се върне в Шимла, когато поукрепне. Вече не му се бродеше из планините.

Не бързаше да замине и се възстановяваше бавно. Лиспет не се вслуша в съветите нито на капелана, нито на съпругата му, и разкри на англичанина сърцето си. Той се смееше много и твърдеше, че всичко е красиво и романтично, съвършена хималайска идилия, но тъй като беше сгоден за момиче у дома, не очакваше да се случи нищо. Държеше се благоразумно. Наистина. Въпреки това му беше много приятно да говори с Лиспет, да се разхожда с Лиспет, да ѝ нарежда красиви думи и да я нарича с нежни имена, докато укрепне достатъчно, за да си замине. За него не означаваше абсолютно нищо, а за Лиспет — всичко. През тези две седмици беше много щастлива, защото беше намерила мъж, когото да обича.

Тъй като беше родена дивачка, дори не се стараеше да крие чувствата си и англичанинът се забавляваше. Когато той си замина, Лиспет го придружи нагоре в планината до Наркунда много нещастна и много тъжна. Съпругата на капелана, която беше примерна християнка и не понасяше дори намек за скандал или неразбория, вече не можеше да въздейства на Лиспет и посъветва англичанина да обещае на момичето, че ще се върне и ще се ожени за него.

— Тя е още дете и варварка по душа, опасявам се — каза съпругата на капелана.

Затова англичанинът измина всичките дванайсет мили нагоре в планината, обгърнал с ръка кръста на Лиспет, и я уверяваше, че ще се върне да се ожени за нея — обещание, което Лиспет го караше да повтаря отново и отново. Плака на хребета Наркунда, докато той се изгуби от погледа ѝ по пътя за Мутяни.

След това избърса сълзите си и тръгна към Котгарх, където заяви пред съпругата на капелана:

— Той ще се върне да се ожени за мен!

А тя пък утеши Лиспет:

— Ще се върне.

След като минаха два месеца, Лиспет започна да губи търпение и научи, че англичанинът е заминал по море за Англия. Наясно беше къде се намира Англия, защото беше учила малко география, обаче нали беше планинско момиче, изобщо не знаеше какво представлява морето. В къщата имаше стар пъзел — карта на света. Лиспет си играеше с него като малка. Извади го отново и се зае да го подрежда вечер, плачеше и се опитваше да си представи къде е англичанинът. И тъй като нямаше понятие от параходите и разстоянията, представите ѝ бяха донякъде погрешни. Дори да не бяха обаче, нищо нямаше да се промени, защото англичанинът нямаше никакво намерение да се върне и да се ожени за момиче от планините. Той напълно я забрави, когато отиде на лов за пеперуди в Асам. След това написа и книга за Изтока, в която името на Лиспет изобщо не се появяваше.

След като минаха три месеца, Лиспет започна всеки ден да ходи до Наркунда с надеждата да види как нейният англичанин се задава по пътя. Това ѝ даваше утеха, а съпругата на капелана, като я видя по-радостна, си помисли, че момичето е преодоляло своята „варварска и крайно неделикатна глупост“. След известно време разходките престанаха да помагат на Лиспет и тя стана много раздражителна. Съпругата на свещеника прецени, че моментът е подходящ да ѝ разкрие действителното положение — че англичанинът ѝ е обещал да се ожени за нея само за да ѝ затвори устата и че думите му всъщност не означават нищо, а също, че е „неуместно“ Лиспет да мисли за брак с англичанин, замесен от по-качествено тесто, пък и обещал брак на момиче от своите. Лиспет отвърна, че тези работи очевидно са невъзможни, защото той ѝ беше казал, че я обича, а съпругата на свещеника лично я бе уверявала как той ще се върне.

— Как е възможно и неговите, и твоите думи да не са истина? — попита Лиспет.

— Казахме го, за да се успокоиш, дете — отвърна съпругата на капелана.

— Значи, сте ме излъгали? — попита Лиспет. — И двамата?

Съпругата на свещеника сведе глава и не отговори. Лиспет се умълча задълго, после слезе в долината и се върна, облечена като планинско момиче — невъобразимо мръсна, но без обеците на носа и на ушите. Беше сплела косата си на дълга плитка, вързана с черна връв, както се носят планинките.

— Връщам се при моите хора — заяви тя. — Вие убихте Лиспет. Остана само предишната дъщеря на Джадех, дъщерята на един пахари и слугиня на Тарка Деви^[45]. Вие, англичаните, до един сте лъжци.

Преди съпругата на капелана да успее да се съвземе от шока, че Лиспет се връща към майчините си богове, момичето вече беше заминало и не се върна повече.

Вкопчи се ожесточено в живота на своите нечисти земяци и се опита да навакса живота, който беше напуснала. След немного време се омъжи за дървосекач, който я биеше, какъвто обичай имат планинците, и красотата ѝ скоро повехна.

— Няма закономерност в своенравието на диваците — твърдеше съпругата на капелана, — а аз съм убедена, че в сърцето си Лиспет винаги е била неверница.

Предвид факта, че Лиспет беше приета в лоното на Англиканската църква на „зрялата“ възраст от пет седмици, твърдението не правеше чест на съпругата на свещеника.

Лиспет умря много възрастна. Открай време владееше английски отлично и когато беше достатъчно пияна, понякога успяваха да я убедят да разкаже за първата си любов.

На хората им беше трудно да си представят, че съсухреното и сбръчкано същество, същинска стара дрипа, някога е било Лиспет от мисията в Котгарх.

---

[45] Богинята на зората. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.